

زیارهتی مه‌زاری پیاوچاکان و کۆمه‌لگای کوردی ... گولانه پشدهری

لێره‌دا ئەبێت له سه‌ره‌تادا ئاماژه به چه‌ند خالیکی بکه‌م، بۆ روون کردنه‌وه‌ی مه‌به‌ستم. دیارده‌ی زیاره‌تی پیاوچاکان و چوونه سه‌ر گۆری شیخ و سه‌یده‌کانی له ناو کورده‌واری دا، هه‌ر هه‌بووه و تا ئیستاش له زۆر شوین و له ناو کامه‌لگایه‌که‌مان دا زیندوو. ئەم پیاوچاکانه مردوون، به‌لام هه‌ندیک خه‌لک هه‌ن که رۆژانه له گه‌لیانا ئەژین و هه‌روه‌ها چۆنییه‌تی رۆشیتنی به‌رنامه‌ی ژیا‌نی خۆیان به‌ گوێره‌ی ئەوان داده‌پێژن. بۆ نموونه: کورده‌وه‌ی به‌رد به‌ کێلی پیاوچاک نووساندن، بۆ ئەوه‌ی بزائن باشه‌ ئەگه‌ر بپۆنه سه‌فه‌ر یان نه‌؟ وه هه‌ندیک له ئەم جو‌ره‌ کرده‌وانه.

خۆشه‌ختانه به‌ تێپه‌ر بوونی قوناغه‌کانی ژیا‌ن له سه‌رتاسه‌ری جیهاندا و شیوازی داب و نه‌ریتی نوێ له ناو کۆمه‌لگای کوردیه‌وه، گۆرانکاریه‌کی به‌رچاوی به‌ خۆیه‌وه‌ گرتوه.

ئەم گۆرانکاریه به‌ شیوه‌یه‌کی گشتی زۆر به‌ خێرای هاته‌ کایه‌وه، ئەویش به‌ بیر و بۆ چوونی من به‌ هوی پێشکه‌وتنی ته‌کنۆلۆژیای ئەم سه‌رده‌مه‌یه. بۆ نموونه په‌یدا بوونی کۆمپیوتەر و هیلی ئەنته‌رنه‌ت و ته‌له‌فۆن و دۆزینه‌وه‌ی ئەم هه‌موو ئامیره‌ به‌ که‌لکانه و چاره‌سه‌ری بۆ گری کویره‌کانی ژیا‌ن ره‌نگ و سیمایه‌کی ده‌روشانی به‌ کۆمه‌لگا به‌خشی. به‌راستی ئەم گۆرانه‌ ژیا‌نی مرۆقی له لایه‌ک زۆر ئاسان و له لایه‌کی تریش دژوار کرد.

لایه‌نه ئاسانه‌که‌ی زه‌قه، ئەمرۆ ئیمه‌ ده‌زانین که مرۆف به‌ نه‌خۆشی سیل (Tuberculosis) نامریت، دوای په‌یدا کردنی چاره‌سه‌ری دژی ئەم نه‌خۆسییه. یان ئەمرۆ به‌ چه‌ند چرکه‌یه‌ک ئەتوانی په‌یامی خۆت بۆ جیگای مه‌به‌ست به‌گه‌یه‌نی و یان به‌ ماوه‌ی چه‌ند خوله‌ک له شوینک بۆ شوینکی تر خۆت بگوازییه‌وه (سه‌فه‌ر به‌ فرۆکه).

لایه‌نه دژواره‌که‌ی ئەوه‌یه‌ که، مرۆف هه‌ست به‌ پێداویستی زیاتر له ژیا‌نیدا ده‌کات (به‌ کالاً، شت و مه‌ک) وه‌ک ته‌له‌فزیۆن، ئۆتۆمۆبیل، ته‌له‌فۆن ... یان جیگای حاوانه‌وه (ژوری زیاتر) ... ئاره‌زووی جو‌راوجۆر ...

ئینجا ئەم گۆرانکارییه‌ی کۆمه‌لگا نه‌کو به‌س له سه‌ر شیوازی ژیا‌نی مرۆف کاریگه‌ری هه‌بووه، به‌لکو لایه‌نه‌ هزر و تیروانینه‌که‌شی گۆربوه **Mentality**.

رۆله‌ی ئیستا که‌متر بایه‌خ به‌ پابردوو ئەدات، رۆله‌ی ئیستا زیاتر بیر له ئیستا و داها‌توو ده‌کاته‌وه: بیر له وه‌ ده‌کاته‌وه ئەمرۆ چۆن بزێیت و به‌یانی چی بکات؟

هه‌رچه‌نده ئەزمون وه‌رگرتن له میژوو و پابردوو و گه‌وره‌کانمان گرنگه‌ بۆ مرۆف. به‌لام رۆله‌ی نوێ به‌ ئەم شیوازه‌ بیریه‌ تازه‌یه‌ی هه‌یه‌تی ئەیه‌وییت "خودی خۆی" به‌ ئازادی بتوانیت/ بۆی هه‌بیت هه‌لبزێریت، مافی ده‌رپرینی هه‌لوێستی خۆی هه‌بیت و که‌لک له خاله‌ به‌ سووده‌کانی پابردوو وه‌رگریت. به‌لام هه‌ندیک دیارده‌/ کورده‌وه‌ هه‌بوون که ده‌سته‌ی پابردوو مان تیی دا سه‌رکه‌وتوو نه‌بوون، ئینجا جیلی تازه‌ زیاتر لێی وورد ئەبێته‌وه و به‌ پێویست و گرنگی نازانیت که هه‌ر ئەو کرده‌وانه‌ ئەنجامی بدات یان کاری پێ بکات یان "هه‌له‌کان" دووباره‌ بکاته‌وه.

رۆله‌ی ئیستا ئەیه‌وییت خۆی توێژینه‌وه‌ بکات و گری کویره‌کان بکاته‌وه، نه‌ک کویر کویرانه‌ به‌ دوای داب و نه‌ریتی پابردوو بکه‌ویت.

من به‌ پێویستی نازانم بۆ وه‌دی هه‌ینانی مه‌به‌ستیکم بپۆمه سه‌ر مه‌زاری پیاوچاک یان شیخ و سه‌ید.

www.kurdistan.net.org

15-5-2007 23:24 به کاتی ناوهندی ئه‌وروپا

له‌وانه‌یه‌ بۆ سڤیوری خه‌می دڵ و به‌دوو‌اچوونی پرۆسه‌ی له‌ده‌ستدانی ئازیزیک که کاریگه‌ری ئه‌بیت له‌ سه‌ر ئه‌م پرۆسه‌یه‌، زیاره‌تی مه‌زاری بکه‌م به‌لام چوونه‌ سه‌ر گوڤری که‌سێک که "ئاره‌زووم" به‌ینیته‌ دی، هه‌رگیز، هه‌رگیز...

به‌داخه‌وه‌ زۆربه‌ی له‌ به‌سالانچووانمان، رۆله‌کانیان ناچار و ئه‌مریان پێ ده‌که‌ن که ئه‌وان به‌ گوڤره‌ی هیست و خواستی گه‌وره‌کان بکه‌ن و شیوازی ژبانیان بۆ دیاری ده‌که‌ن.

بۆ نمونه‌ دایه‌گه‌وره‌ فه‌رمووی: به‌یانی ئه‌تبه‌م بۆ سه‌ر مه‌زاری چاکی پیری هه‌نگۆزی، به‌خوای ئه‌و پیاوچاکه‌ تا ئیستا که‌سی نائومید نه‌کردووه‌! ده‌سا چار چییه‌؟ دایه‌ گه‌وره‌ ئه‌مری کرد و نابیت بێ ریزی پێ بکریت و له‌ فسه‌ی ده‌رچم.

رۆله‌ی ئیستا نایه‌ویت بپرواته‌ سه‌ر مه‌زاری پیری که‌ چه‌ند چه‌رخ له‌ مه‌ وه‌به‌ر کۆچی دوای کردووه‌ و له‌ ناو گوڤره‌که‌ی هیچی پێ ناکریت! هه‌تا خۆی هه‌ناسه‌شی پێ هه‌لناکیشریت، ئینجا من برۆم و پانای بۆ به‌ینم و داوای لێ بکه‌م یارمه‌تیم بدات؟

بۆ چی رینگا چاره‌سه‌ری تر نیه‌؟ تۆ بلیی ئه‌و پیاوچاکه‌ له‌ سروشت و له‌ خوا به‌ ده‌سته‌لات تر بیت؟

ئه‌وه‌ی لای هه‌ندیک پیرۆزه

له‌ لای ئه‌وه‌ی تر جیگای پیکه‌نینه

ئه‌م دوو هزره‌ له‌ ناو دوو تاکی ته‌رازوودا

ئاده‌ی توخوا بزانه‌ کامیان لا سه‌نگه‌؟

گولاله‌ پشده‌ری

2007/5/15

هۆله‌ندا